

PLANINARSKI SAVEZ FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
ПЛАНИНАРСКИ САВЕЗ ФЕДЕРАЦИЈЕ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
MOUNTAINEERING ASSOCIATION OF FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
Terezija bb – Centar ‘Skenderija’, 71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina
Tel: +387 (0) 33 55 56 86, fax: +387 (0) 33 5556 85, e-mail: psfbih1@gmail.com

PRAVILNIK

O PLANINARSKIM ORIJENTACIONIM TAKMIČENJIMA

Broj: Broj 294-09/23

SEPTEMBAR/RUJAN 2023.

Na osnovu člana 32. tačka (3) stav 1 Statuta Planinarskog saveza Federacije Bosne i Hercegovine broj: 140-03/22 od 19. 03. 2022. godine, Upravni odbor Planinarskog saveza FBiH na sjednici održanoj 04. 02. 2023. godine donosi:

PRAVILNIK O PLANINARSKIM ORIJENTACIONIM TAKMIČENJIMA

Planinarsko-orijentaciono takmičenje (u daljem tekstu – POT) za Prvenstvo planinarskog saveza FBiH, predstavlja smotru dostignuća, umijeća, vještine i pripremljenost članova Planinarskog saveza FBiH (u daljem tekstu – PS FBiH) u čitanju topografske karte, rukovanju kompasom i brzom snalaženju na nepoznatom terenu, posebno u planinskim predjelima.

Ovim Pravilnikom se uređuju pitanja organizacije, realizacije i vrste POT-a, zatim kategorije takmičara, te prava i obaveze svih koji su vezani za organizaciju i realizaciju takmičenja u planinarskoj orijentaciji (takmičari, matična društva/klubovi, organizator /domaćin, Komisija za planinarsku orijentaciju (u daljem tekstu – Komisija).

1. Pravo učešća

Pravo učešća imaju članovi udruženja građana koja su članice PS FBiH.

Na takmičenjima mogu učestvovati članovi drugih sportskih organizacija – udruženja iz zemlje i inostranstva, van konkurencije.

Učešće na POT PS FBiH se potvrđuje planinarskom knjižicom PS FBiH, sa plaćenom članarinom za tekuću godinu.

Tokom takmičarske sezone takmičar može nastupati samo za jedno planinarsko društvo.

2. Tip takmičenja

Planinarsko – orijentaciona takmičenja mogu biti:

- a) Dnevna;
- b) Višednevna;
- c) Noćna i
- d) Kombinovana.

3. Vremenski uvjeti

POT će se održati u svim vremenskim uvjetima, osim u snježnim i olujnim.

4. Takmičarske ekipe

Na takmičenju mogu da učestvuju ekipe sastavljene od tri, četiri ili pet članova iz istog planinarskog društva, bez obzira na pol takmičara.

Takmičarsku ekipu za svako pojedinačno takmičarsko kolo prijavljuje mentor/prijavitelj ekipe putem prijavnog lista, koji se članicama PS FBiH dostavlja elektronskim putem, Jedan mentor može biti mentor jednoj ili više takmičarskih ekipa. Popunjen prijavni obrazac ovjerava matično društvo/klub, a mentor/prijavitelj ekipe se potpisuje ispod jedne ili više tabela u kojima su navedeni podaci članova takmičarske ekipe čiji je mentor.

Mentor može aktivno učestvovati u takmičanju kao takmičar, ali samo kao vođa jedne ekipe.

Takmičari su podjeljeni u četiri kategorije i to:

- Pioniri/pionirke: do punih 14 godina starosti;
- Juniori/juniorke: od 14 do punih 18 godina starosti ;
- Seniori/seniorke: od 18 do punih 45 godina starosti i
- Veterani/veteranke: preko 45 godina starosti

U nedostatku takmičara određene starosne dobi za neku kategoriju, ekipi se može priključiti najviše 1 (jedan) član iz susjedne kategorije, ali isključivo nižeg ranga.

Takmičenje za svaku pojedinačnu kategoriju će se održati ako takmičenju pristupi dvije ili više ekipa u toj kategoriji. Ukoliko takmičenju pristupi samo jedna ekipa određene kategorije, ona može (akotakmičari i/ili mentor izraze želju) učestvovati u takmičenju, odnosno dobiti zadatke za konstrukciju staze i proći stazu, ali se to učesće neće bodovati.

5. Kretanje na stazi

Takmičari prelaze takmičarsku stazu **po vlastitom nahodjenju ili** redosljedom kako je u zadatku određeno u zavisnosti od odluke Komisije. Takmičarska staza se prelazi ekipno ili na pojedinim dionicama pojedinačno. Dionice koje se prelaze pojedinačno mogu maksimalno biti do 30% cjelokupne staze.

Svaka ekipa, ako primijeti da je neki takmičar u opasnosti ili povrijeđen, treba da odustane od daljeg takmičenja i da na svaki mogući način pruži potrebnu pomoć.

6. Dužina staze

- Pioniri/pionirke - do 6 km
- Juniori/juniorke – od 7 do 10 km
- Seniori/seniorke - od 10 do 15 km
- Veterani/veteranke - od 7 do 10 km.

Za noćno orijentaciono takmičenje dužine staze treba da budu kraće za 40%.

7. Broj kontrolnih tačaka

Broj kontrolnih tačaka (KT) zavisi od takmičarske kategorije, razmjere karte, koncepcije takmičarskih staza i može da iznosi do 25 (KT).

U broj kontrolnih tačaka ulazi zbir svih tačaka, ekipnih i pojedinačnih i cilj.

8. Vrijeme prolaska staze

Takmičarska ekipa mora preći takmičarsku stazu u zadanom vremenu. Zadano vrijeme se određuje za svako takmičenje i ono zavisi od koncepcije staze i reljefa terena na kojem se takmičenje odvija. Određuje se na osnovu vremena kompletno pređene staze laganim planinarskim hodom uvećanog za 30%.

Vrijeme prelaska staze – zadano vrijeme se računa od momenta preuzimanja takmičarskog zadatka pa do ulaska u cilj posljednjeg člana ekipe.

Svaki minut posle zadatog vremena do maksimalno dozvoljenog vremena donosi jedan kazneni bod (-1).

Maksimalno dozvoljeno vrijeme je dvostruko zadato vrijeme. Ekipe koje prekorače maksimalno dozvoljeno vrijeme prelaska staze, biće diskvalifikovane.

Komisija je obavezna da prije starta takmičenja obavjesti takmičare koje vrijeme je definisano kao zadano, a koje je maksimalno dozvoljeno.

9. Start

Ekipe startuju u razmacima od 3 do 5 minuta.

Dvije ekipe istog planinarskog društva ne mogu da startuju jedna za drugom, već minimalni razmak mora biti najmanje 10 minuta.

Ekipe iz različitih kategorija mogu imati isto startno vrijeme.

Redosljed starta se dobija žrebanjem pola sata prije početka takmičenja pred članovima takmičarske komisije i predstavnicima planinarskih društava čije ekipe učestvuju na istom.

10. Oprema

Takmičarsku opremu učesnici takmičenja prilagođavaju vlastitoj potrebi, a na osnovu klimatskih uslova, terena za takmičenje i preporuka organizatora.

Obavezna oprema ekipe:

1. ranac
2. kompas
3. pribor za rješavanje zadataka
4. osnovni komplet za prvu pomoć
5. voda
6. određeni tip obuće
7. baterijska lampa (za noćno takmičenje)

- Pribor za rješavanje zadataka obavezno sadrži: 1 olovku, 1 gumicu, 2 trougla, 1 linijar, 1 uglomjer i 1 šestar.
- Osnovni komplet za prvu pomoć obavezno sadrži: trouglastu maramu, prvi zavoj, gazu, samoljepljivi flaster, paket hanzaplasta i astro foliju.
- Organizator je u obavezi da u pozivu na takmičenje obavijesti koji tip obuće je obavezan na takmičenju.

Ukoliko se ekipa razdvaja, navedenu opremu mora da ima svaki član ekipe. Organizator je u obavezi da u pozivu na takmičenje navede da li se ekipe razdvajaju i na koje se to kategorije odnosi.

Korištenje uređaja za geolociranje, koji pokazuju ili daju zvučna obaveštenja o lokaciji korisnika nije dozvoljeno.

Obavezna oprema se provjerava na startu takmičenja.

11. Karta

Na POT PS FBIH se mogu koristiti topografske karte razmjere 1:20 000; 1:25 000; 1:40 000 i 1: 50 000.

Start se označava trouglom (dim. 6 mm), a cilj krugom u krugu (dim. 4 i 6 mm).

12. Kontrolne tačke

Kontrolne tačke moraju biti obilježene crveno – bijelom trostranom prizmom (30cm x 30cm) na kojoj se nalazi perforator ili stanica SI sistema.

Vidljivost KT iz teoretski očekivanog pravca dolaska je 20 do 50 m, zavisno od razmjere karte (što veća razmjera to veće rastojanje).

13. Takmičarski zadatak

Takmičarski zadatak treba da bude sastavljen tako da se provjeri vještina, teorijska i praktična znanja koja se odnose na planinarsku orijentaciju, fizičku pripremljenost, kao i na planinarstvo u cjelini.

Zadatak može da obuhvati rješavanje praktičnih i teorijskih testova iz:

- Orijehtacije – pronalaženja KT na terenu pomoću karte i kompasa
- Ucertavanja zadatih KT na kartu na osnovu zadatih parametara i/ili tekstualnog opisa
- Prve pomoći:
 - Teorijska pitanja
 - Praktično pružanje prve pomoći
- Planinarstva:
 - Testovi općeg poznavanja planinarstva
 - Opasnosti u planini
 - Poznavanje biljnog i životinjskog svijeta

- Planinarskih vještina
- Poznavanje čvorova

Testovi iz oblasti prve pomoći, planinarstva i planinarskih vještina treba da ukupno sadrže najmanje 6 pitanja iz najmanje 2 oblasti.

Praktični zadaci mogu da se rješavaju na terenu ili cilju.

Zadatak iz oblasti ucrtavanja zadatih KT na kartu na osnovu zadatih parametara i/ili tekstualnog opisa može biti:

- Ucrtan na karti za cijelu takmičarsku stazu;
- Ucrtan na karti za određene etape, a za naredne etape se dobija zadatak na KT;
- Da se precrtava sa oglednog primjerka;
- Da se KT određuju standardnim metodama u topografiji (presjek koordinata, presjek 2 azimuta, presjek azimuta i koordinate i dr.) za dio ili cijelu takmičarsku stazu;
- Kretanje pod azimutom.

14. Cilj

Ciljno vrijeme predstavlja vrijeme kada posljednji takmičar jedne ekipe pređe ciljnu liniju. Ukoliko se mjerenje vremena vrši pomoću SI Sistema, na cilju svi članovi ekipe moraju da izvrše ovjeru na ciljnoj kontrolnoj stanici.

Ako ekipa ili takmičar pojedinac želi da odustane iz bilo kog razloga, cijela ekipa mora da se dođe na start i da o tome obavjesti organizatora.

15. Bodovanje

Nakon svakog takmičenja – takmičarskog kola proglašavaju se rezultati i plasman na osnovu zbira bodova osvojenih u tom kolu.

Ukoliko je takmičenju pristupila samo jedna ekipa određene kategorije, njeno učešće na takmičenju se neće bodovati.

Ukupan broj osvojenih bodova **jedne ekipe** predstavlja zbir bodova osvojenih po svim osnovama.

	Opis aktivnosti	Broj bodova	Maksimalni broj bodova
1.	<p>Teorijski zadaci – topografija</p> <p>Test se sastoji od zadataka gde treba da se na karti ucrtaju tačke na osnovu zadatih parametara i/ili tekstualnog opisa.</p> <p style="text-align: right;">Tačno riješen zadatak Neriješen zadatak Netačno riješen zadatak</p>	<p>+20 -5 -5</p>	<p>Zavisi od broja zadataka</p>
2.	<p>Teorijski zadaci- test</p> <p>Oblasti:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Planinarstvo (3 pitanja) ▪ Ostalo (3 pitanja) <ul style="list-style-type: none"> o Prva pomoć o Čvorovi <p style="text-align: right;">Tačno riješen zadatak Neriješen zadatak Netačno riješen zadatak</p>	<p>+5 -5 -5</p>	<p>30</p>
3.	<p>Praktični zadaci (najmanje dvije oblasti)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Prva pomoć (1 zadatak) ▪ Orijehtacija (azimuth, ulazak u cilj isl) (1 zadatak) ▪ Poznavanje čvorova (1 zadatak) 		<p>Zavisi od broja</p>

	▪ Ostalo (1 zadatak)		zadataka
	Tačno riješen zadatak	+20	
	Neriješen zadatak	-5	
	Netačno riješen zadatak	-5	
4.	Svaka pronađena kontrolna tačka	+50	Zависи od broja zadataka
5.	Svaki minut duže na stazi od zadanog vremena prelaska staze	-1	
6.	Na osnovu vremena prelaska staze i pronađenih svih KT tačaka, ekipe osvajaju bodove i to: Prvo vrijeme (najkraće vrijeme prelaska staze) Drugo vrijeme Treće vrijeme Četvrto vrijeme Peto vrijeme Šesto vrijeme i sva duža vremena	+100 +80 +60 +40 +20 +10	
7.	Dodatni poeni za svakog člana ekipe ženskog pola	+ 5	
8.	Dodatni poeni za ekipe sa više članova: - Ekipa sa četiri člana - Ekipa sa pet članova	+ 5 + 10	
9.	Kazneni poeni za nedostatak dijela opreme: za svaki dio opreme	-5	

Poslije svakog takmičenja – ligaškog kola po završetku takmičenja i poslije izvršenog bodovanja, ekipe dobijaju za osvojena mjesta poene, i to:

I mjesto – 10 poena

II mjesto – 8 poena

III mjesto – 6 poena

IV mjesto – 4 poena

V mjesto – 2 poena

Dalji plasman ne dobija bodove.

16. Diskvalifikacija

Diskvalifikacija nastupa:

- Ako se prekorači zadati maksimalni vremenski period kretanja na stazi.
- Ako ekipa ne uđe u punom sastavu na KT ili na cilj.
- Ako ekipa prekrši pravila iz ovog Pravilnika.

17. Kontrolori

Kontrolore takmičenja određuje takmičarska komisija.

Kontrolore na KT određuje organizator tj. domaćin takmičenja.

Kontrolori na KT:

- kontrolišu da li je ekipa kompletno pristigla na KT;
- predaju takmičarski zadatak za narednu etapu, ako je predviđeno;
- u svoje liste unose vrijeme prolaska ekipe i startni broj ekipe;
- ovjerava KT kada ekipa stigne kompletna.

18. Rezultati

Rezultati takmičenja se proglašavaju 30 do 60 minuta po zatvaranju cilja.

19. Arbitražna komisija

Arbitražnu komisiju čine jedan predstavnik organizatora takmičenja, kontrolor takmičenja i jedan predstavnik takmičarske ekipe, a sastav ove komisije se objavljuje prije početka takmičenja.

U radu komisije može da učestvuje predstavnik ekipe koja je podnijela žalbu ili protiv koje se vodi postupak bez prava odlučivanja.

Odluka komisije je konačna.

20. Prigovor

Dostavlja se do 30 minuta po pristizanju na cilju pismenoj formi arbitražnoj komisiji.

21. Obaveze domaćina/organizatora, društava učesnika, takmičara i Komisije

Domaćin – organizator takmičenja je planinarsko društvo/klub koje odredi UO PSFBiH i Komisija za POT PS FBiH, na osnovu pristiglih prijava na natječaj za domaćinstvo u POT-u koji je ranije raspisan.

Domaćin takmičenja je obavezan da obezbijedi prostor za presvlačenje takmičara i medicinsku pomoć.

Komisija je obavezna u saradnji sa kancelarijom PSBiH da:

1. 20 dana prije održavanja takmičenja obavijesti sva planinarska društva (pismeno ili e-mailom) o datumu, mjestu održavanja, tipu takmičenja, o smještajnim kapacitetima, o zbornom mjestu, o terenu i opremi koja se preporučuje;
2. Da pripremi takmičarsku stazu koja će biti bezbjedna za takmičare.
3. Da po završetku takmičenja, najkasnije 7 dana dostavi cjelokupan izvještaj sa organizacionim i tehničkim podacima u kancelariju Saveza PS FBiH.

Obaveze planinarskih društava – učesnika

1. Da po prijemu prvog obavještenja najavi svoje učešće **putem prijavnog lista**.
2. Da najkasnije 3 dana prije održavanja takmičenja potvrdi svoje učešće.
3. Da provjere da li svi takmičari posjeduju planinarsku knjižicu sa navedenim nazivom društva za koje nastupa u takmičarskoj godini sa markicom PSFBiH za kalendarsku godinu.
4. Da li takmičari posjeduju ovjerenu zdravstvenu knjižicu.
5. Da se pridržava uputstva organizatora po pitanju opreme i bezbjednosnih uslova na stazi.

Obaveze/ograničenja takmičara su:

1. Moraju da poštuju ne uništavaju javnu i privatnu imovinu.
2. Moraju da se pridržavaju uslova propisanih pri zajedničkom kretanju na stazi kod nailaska na KT.
3. Moraju da izbjegavaju preglasnu komunikaciju na stazi sa članovima svoje i drugih ekipa.
4. Moraju da se pridržavaju planinarskog kodeksa, te moralnog i sportskog ponašanja na stazi.
5. Ne smiju da prelaze preko zasijanog zemljišta i usjeva ili preko bilo kog područja koje je označeno kao zabranjeno od strane organizatora ili vlasnika područja.
6. Ne smiju da pale vatru na terenu za takmičenje.
7. Ne smiju da oštećuju ili remete floru i/ili faunu.

22. Konačni rezultati i nagrade

Naslov prvaka PS FBiH u POT – u se stiče na osnovu broja postitignutih bodova kroz takmičenja tokom jedne kalendarske – ligaške godine.

Broj takmičenja – ligaških kola određuje se početkom kalendarske godine i usvaja ga UO PS FBiH.

Komisija za POT PS FBiH na kraju svih ligaških kola, tj. po završetku takmičenja zbraja sve poene iz svih pojedinačnih takmičarskih kola i objavljuje konačne rezultate, te proglašava pobjednika po kategorijama i ukupni plasman društava/klubova koja su se takmičila.

Plasman ekipa zasebno po kategorijama se određuje na način da se zbroje svi bodovi koje je ekipa osvojila u toku svih takmičarskih kola. Ekipa sa najviše osvojenih bodova u jednoj kategoriji zauzima prvo mjesto, a ostale pozicije zauzimaju ekipe na osnovu broja osvojenih bodova. Takmičarima, članovima ekipa koje su se plasirale na prve tri pozicije, dodjeljuju se medalje.

Plasman društava/klubova koja su se takmičila određuje se na način da se zbroje ukupni bodovi koje su osvojile ekipe tog udruženja i to samo od ekipa koje su se takmičile u dva ili više takmičarskih kola. Bodovi koje su osvojile ekipe koje su se takmičile u samo jednom takmičarskom kolu neće se zbrajati u ukupne bodove tog udruženja.

Društvima/klubovima koja su osvojila prve tri pozicije, uručuje se pehar.

23. Tumačenje pravilnika

Za tumačenje ovog pravilnika nadležna je Komisija i UO PS FBiH.

24. Stupanje na snagu

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom donošenja i objavljivanja.

Predsjednik PS FBiH

Rasim Radonja